

Dosarul nr.3ra-194/2021

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (V. Clima, Gr. Dașchevici, M. Guzun)

DECIZIE

11 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil Comercial și de Contencios Administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Nicolae Craiu
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursurile depuse de Consiliul Superior al Magistraturii și de
Procuratura Generală a Republicii Moldova,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată
de Mihail Ciugureanu împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, persoană terță
Procuratura Generală a Republicii Moldova, privind anularea actului administrativ,
împotriva hotărârii din 07 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 02 august 2017, Mihail Ciugureanu, reprezentat de avocatul Anatolie Ceachir, a depus în Curtea Supremă de Justiție cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii (în continuare CSM), solicitând anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 496/23 din 18 iulie 2017 cu privire la sesizarea Procurorului General, Eduard Harunjen, prin care s-a decis admiterea sesizării Procurorului General, Eduard Harunjen, fiind dat acordul Procurorului General, la pornirea urmării penale, percheziționarea, aducerea silită, reținerea și arestarea ex-judecătorului Curții de Apel Chișinău Mihail Ciugureanu, potrivit art. 307 alin. (1), art. 327 alin. (2) lit. b), b¹) și c) din Codul penal, ca fiind ilegală și neîntemeiată (f.d.1-6, vol. I).

În motivarea acțiunii Mihail Ciugureanu a indicat că, la 12 iunie 2017, Procurorul General, Eduard Harunjen, a emis sesizarea privind eliberarea acordului la pornirea urmăririi penale și tragerii la răspunderea penală a judecătorului Curții de Apel

Chișinău, Mihail Ciugureanu, motivând că la data de 15 noiembrie 2016, în Registrul nr. 1 de evidență a cererilor și comunicărilor despre infracțiuni al Procuraturii Anticorupție a fost înregistrat raportul de autosesizare privind pretinsele acțiuni ilicite, comise de către judecătorul din cadrul Curții de Apel Chișinău, Mihail Ciugureanu. La baza actului de autosesizare a stat demersul instituției publice „Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologiei Alimentare” privind ilegalitățile înregistrate în procesul de insolvență al Întreprinderii de Stat „Stațiunea Tehnologico-Experimentală Codrul”.

Astfel, Consiliul Superior al Magistraturii la 18 iulie 2017, prin hotărârea nr. 496/23, a admis sesizarea Procurorului General, Eduard Harunjen, referitor la eliberarea acordului pentru pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală a unui judecător, dispunându-se încuviințarea acordului Procurorului General la pornirea urmăririi penale, percheziționarea, aducerea silită, reținerea și arestarea ex-judecătorului Curții de Apel Chișinău, Ciugureanu Mihail, potrivit art. 307 alin. (1), art. 327 alin. (2) lit. b), b¹) și c) din Codul penal.

Reclamantul a invocat că potrivit art. 23 alin. (1) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, propunerea Procurorului General de pornire a urmăririi penale în privința judecătorului se examinează de către Consiliul Superior al Magistraturii imediat, dar nu mai târziu de 5 zile lucrătoare.

În cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune, conform art. 230 alin. (2) din Codul de procedură penală, pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. Acest efect al neîndeplinirii în termen a actului de procedură fiind prevăzut și de art. 113 din Codul de procedură civilă. Prin urmare, a indicat că Procurorul General, Eduard Harunjen, a depus sesizarea la 27 iunie 2017, fiind înregistrată sub nr. 3385m la Consiliul Superior al Magistraturii, iar examinarea și pronunțarea hotărârii contestate a avut loc la 18 iulie 2017, astfel fiind încălcat art. 23 alin. (1) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii.

Reclamantul a notat că potrivit art. 23 alin. (2) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, propunerea Procurorului General doar sub aspectul respectării condițiilor sau a circumstanțelor prevăzute de Codul de procedură penală pentru dispunerea pornirii urmăririi penale, reținerii, aducerii silite, arestării sau percheziției judecătorului, fără a da apreciere calității și veridicității materialelor prezentate.

În opinia reclamantului, potrivit acestei norme, Consiliul Superior al Magistraturii urma să examineze propunerea Procurorului General sub aspectul respectării condițiilor sau a circumstanțelor prevăzute de Codul de procedură penală, dar și a principiilor statuate în documentele internaționale cu privire la răspunderea judecătorilor, a garanțiilor procedurale prevăzute de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Prin urmare, consideră că la caz nu au fost prezentate argumente și nu s-au examinat de către Consiliul Superior al Magistraturii, circumstanțele care permit

pornirea sau exclud urmărirea penală, prevăzute de art. 275 din Codul de procedură penală.

A specificat că din hotărârea contestată și extrasul din procesul-verbal al ședinței ordinare a Consiliului Superior al Magistraturii din 18 iulie 2017, rezultă darea formală a acordului și nu verificarea condițiilor sau a circumstanțelor prevăzute de Codul de procedură penală, ceea ce duce la nulitatea hotărârii.

Reieșind din textul hotărârii contestate și a extrasului din procesul - verbal anexat, Consiliul Superior al Magistraturii nu a verificat respectarea condițiilor sau a circumstanțelor prevăzute de Codul de procedură penală pentru dispunerea pornirii urmăririi penale, reținerii, aducerii silite, arestării sau percheziției, fiind dat formal acordul pentru acțiunile enumerate, cu încălcarea normelor menționate.

Mai mult, Consiliul Superior al Magistraturii a motivat în hotărârea sa că, Plenul CSM conchide că organul de urmărire penală are obligația de a întreprinde toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor cauzei. În acest sens, se impune de a specifica, că limitarea inviolabilității judecătorului nu este permisă decât în cazurile prevăzute de Lege și numai dacă există o bănuială rezonabilă cu privire la faptele săvârșite de către judecător.

Reclamantul a mai precizat că Consiliul Superior al Magistraturii nu s-a expus în privința argumentelor invocate de către dânsul și avocatul său, Anatolie Ceachir, referitor la ilegalitatea și lipsa temeiurilor de pornire a cauzei penale conform prevederilor Codului de procedură penală.

Reclamantul susține că Consiliul Superior al Magistraturii nu s-a expus referitor la argumentele ce combat sesizarea Procuraturii Generale, în partea ce vizează circumstanțele în care au fost pronunțate încheierile din 24 noiembrie 2015, 22 martie 2016 și din 10 august 2016 de către judecătorul Mihail Ciugureanu, care sunt similare circumstanțelor în care a fost pronunțată încheierea din 24 aprilie 2014, și în privința cărora Consiliul Superior al Magistraturii a constatat, prin hotărâre definitivă, că nu sunt temeiuri de a admite sesizarea Procurorului General privind acceptarea atragerii la răspundere penală a judecătorului Mihail Ciugureanu în baza art. 307 alin. (1) din Codul penal.

Având în vedere existența unui precedent valabil, reclamantul consideră că sesizarea Procurorului General privind ridicarea imunității judecătorului Mihail Ciugureanu pentru o pretinsă pronunțare cu bună-știință a încheierilor din 24 noiembrie 2015, 22 martie 2016 și 10 august 2016, care ar fi contrare legii, de asemenea urma a fi respinsă.

Reclamantul a remarcat că, prin hotărârea nr. 1610 din 16 iunie 2017, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a încetat procedura disciplinară în privința subsemnatului în baza sesizării directorului general al IP „Institutul Științifico-Practic de Horticultură și tehnologii Alimentare”, Constantin Dadu, pe motiv că nu a fost comisă abatere disciplinară. Prin urmare, în situația în care, asupra pretinsei abateri disciplinare s-a pronunțat Colegiul disciplinar, statuând asupra lipsei abaterii disciplinare, atunci nu poate fi vorba despre prezența unei posibile infrațiuni prevăzute de art. 307 alin. (1) din Codul penal. Or, la caz, având în vedere specificul

circumstanțelor, nu poate fi constatată prezența elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 307 alin. (1) din Codul penal, dar lipsa elementelor unei abateri disciplinare prevăzute de art. 4 alin. (1) lit. b), i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor. Or, normele enunțate supra, în esență, reglementează aceleași situații juridice. O situație inversă ar putea să existe - să lipsească componența de infracțiune prevăzută de art. 307 alin. (1) din Codul penal, dar să fie constatată o abatere disciplinară prevăzută de art. 4 alin. (1) lit. b), i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Reclamantul consideră neîntemeiat, imprevizibil și declarativ argumentul referitor la pretinsul beneficiar al „Helexen-Grup”, deoarece Consiliul Superior al Magistraturii nu este un organ de anchetă penală, dar este un organ de garantare a independenței judecătorilor. Orice solicitare adresată acestui organ nu se poate baza pe ipoteze, speculații, argumente iluzorii, dar urmează să se bazeze pe probe concludente cu privire la infracțiunea imputată, elemente subiective și obiective ce confirmă pretențiile despre săvârșirea infracțiunii, interesul material, prejudiciile cauzate. Or, se pretinde că, judecătorul a comis infracțiunea din interes și au fost cauzate prejudicii.

Reclamantul a relatat că, s-au expus observații suplimentare cu privire la fondul sesizării, inclusiv cu privire la lipsa bănuielii rezonabile în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 307 alin. (1) și 327 alin. (2) lit. b), b¹) și c) din Codul penal, indicând în baza înscrisurilor și împrejurărilor analizate în cuprinsul cererilor, că la judecarea dosarului ce a generat activitatea administrativă contestată, reclamantul a dat dovadă de imparțialitate, nepărtinire, pronunțând o hotărâre conform Legii, în scopul stopării folosirii ilicite a terenurilor discutate în litigiu, de alte persoane, nu a acționat cu abuz de putere sau abuz de serviciu, fapt confirmat prin actele judecătorești emise în acest sens. Respectiv, de către Procurorul General nu au fost prezentate careva probe ce ar dovedea prejudiciul, legătura causală, cât și cine este beneficiarul, prin urmare nu avea cum Consiliul Superior al Magistraturii să constate o bănuială rezonabilă, în lipsa probelor și argumentelor legale.

Pe parcursul judecării cauzei, la 02 noiembrie 2017 și 25 mai 2018, Mihail Ciugureanu a completat argumentele sale (f.d.183-185, 221-228, vol. I), menționând că la emiterea hotărârii contestate, ședința nu a fost deliberativă, participând la ședință doar 7 membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, pe când numărul celor întruniți în ședință nu trebuia să fie mai mic de cel puțin două treimi, b) hotărârea contestată nu reflectă motive, aprecieri și concluzii, c) prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 13 din 14 mai 2018, textele doar în partea ce se referă la procedura de emitere/adoptare din art. 25 alin. (1) din Legea nr. 947 - XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, au fost declarate neconstituționale, iar până la modificarea textelor de lege declarate neconstituționale, se va proceda la un control deplin, în fapt și în drept, în privința hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii care au fost contestate.

În conformitate cu prevederile art. 25 din Legea nr. 947 - XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, în vigoare la data promovării cererii, cauza a fost reținută spre examinare în procedura Completului permanent al Curții

Supreme de Justiție pentru examinarea contestațiilor împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii și Consiliului Superior al Procurorilor.

Având în vedere că la 01 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, care este o Lege ulterioară, atât Codului de procedură civilă, cât și Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, urmând a fi aplicate prevederile Codului administrativ, prin încheierea din 04 aprilie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost strămutată cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Ciugureanu, reprezentat de avocatul Anatolie Ceachir împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea hotărârii nr. 496/23 din 18 iulie 2017, la Curtea de Apel Chișinău conform competenței (f.d.56-58, vol. II).

Prin încheierea din 16 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost transmisă prezenta cauză de contencios administrativ Curții Supreme de Justiție pentru soluționarea chestiunii privind strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată competentă pentru judecarea în fond a cererii de chemare în judecată depusă de către Mihail Ciugureanu împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea hotărârii nr. 496/23 din 18 iulie 2017 (f.d.97-99, vol. II).

Prin încheierea din 13 noiembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție a fost respins demersul Curții de Apel Chișinău înaintat prin încheierea din 16 septembrie 2019 privind strămutarea cauzei de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Ciugureanu împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la contestarea actului administrativ, spre judecare la o altă instanță de judecată competentă. Cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Ciugureanu împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la contestarea actului administrativ, a fost restituită pentru judecare la Curtea de Apel Chișinău, instanța competentă să examineze litigiul dat în prima instanță (f.d.108-111, vol. II).

Prin încheierea protocolară din 22 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, Procuratura Generală a Republicii Moldova a fost atrasă în proces în calitate de terț.

Prin hotărârea din 07 decembrie 2020, a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Ciugureanu împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, persoană terță Procuratura Generală a Republicii Moldova privind anularea actului administrativ.

A fost anulată hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.496/23 din 18 iulie 2017, referitor la sesizarea Procurorului General, Eduard Harunjen, privind eliberarea acordului pentru pornirea urmării penale, efectuarea unor acțiuni de urmărire penală și tragerea la răspundere penală a unui judecător, prin care sesizarea Procurorului General, Eduard Harunjen, a fost admisă și s-a dat acordul Procurorului General la pornirea urmăririi penale, percheziționarea, aducerea silită, reținerea și arestarea ex-judecătorului Curții de Apel Chișinău, Ciugureanu Mihail, potrivit art. 307 alin. (1), art. 327 alin. (2) lit. b), b¹) și c) din Codul penal (f.d.47, 48-63, vol. III).

Pentru a hotărî astfel, Curtea de Apel Chișinău a stabilit că la 27 iunie 2017, în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a fost înregistrată sesizarea Procurorului

General, Harunjen Eduard, cu solicitarea de eliberare a acordului la pornirea urmăririi penale și tragerea la răspunderea penală a ex-judecătorului Curții de Apel Chișinău, Mihail Ciugureanu.

Prin Hotărârea nr. 496/23 din 18 iulie 2017, Consiliului Superior al Magistraturii s-a admis sesizarea Procurorului General, Eduard Harunjen, referitor la eliberarea acordului pentru pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală a unui judecător, și s-a dispus darea acordului Procurorului General, la pornirea urmăririi penale, percheziționarea, aducerea silită, reținerea și arestarea ex-judecătorului Curții de Apel Chișinău Mihail Ciugureanu, potrivit art. 307 alin. (1), art. 327 alin. (2) lit. b), b¹) și c) din Codul penal.

Instanța de fond a reținut că la momentul deschiderii ședinței Consiliului Superior al Magistraturii din 18 iulie 2017, convocați pentru examinarea sesizării Procurorului General referitor la eliberarea acordului pentru pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală a reclamantului, au fost prezenți 9 membri. Unul din membrii Consiliului, în condițiile art. 18 din Legea nr. 947 - XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, s-a abținut de la examinare, iar Procurorul General, în condițiile art. 23 din aceeași lege, nu a participat la deliberare, rezultând desfășurarea discuțiilor, drept etapă indisolubilă a ședinței, în care se dezbate evaluările dar și se exprimă votul pe subiectul examinat, în prezența a 7 membri, și astfel, în absența unui cvorum de două treimi din membri, consacrat de art. 15 din Legea nr. 947-XIII din 19 iulie 1996.

Astfel, instanța de fond a constatat că adoptarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 496/23 din 18 iulie 2017, referitor la eliberarea acordului Procurorului General la pornirea urmăririi penale, percheziționarea, aducerea silită, reținerea și arestarea ex-judecătorului Curții de Apel Chișinău, Ciugureanu Mihail, potrivit art. 307 alin. (1), art. 327 alin. (2) lit. b), b¹) și c) din Codul penal, s-a făcut prin ignorarea prevederilor art. 15 din Legea nr. 947 - XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii or, ignorarea prevederilor imperative cu privire la cvorum, angajează irecuperabil nevaliditatea procesului de adoptare a hotărârilor, și implicit conduc la desființarea actelor emise prin încălcarea legii.

Totodată, instanța de judecată a respins argumentul pârâtului precum că valabilitatea hotărârii nu se pune la îndoială, întrucât pentru adoptarea hotărârii contestate au votat toți 7 membri participanți potrivit art. 24 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, deoarece exercitarea votului, chiar și cu numărul valabil de votanți (7 din 12 membri), nu poate acoperi caracterul nedeliberativ al ședinței, care în mod obligatoriu trebuia să constituie minim 8 membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, iar hotărârea să fie adoptată cu votul a 7 membri cu prezența minimă a 8 membri.

Referitor la discrepanțele sesizărilor prezentate de partea reclamantă și partea pârâtă, instanța de judecată a stabilit că partea motivatoare a textelor sunt identice, însă pe exemplarul prezentat de reclamant, spre deosebire de cel anexat de Consiliul Superior al Magistraturii, solicitarea Procurorului General, Eduard Harunjen, se referă doar la solicitarea acordului Consiliului Superior al Magistraturii în vederea

percheziționării, aducerii silite, reținerii, arestării și tragerii la răspundere penală a judecătorului Curții de Apel Chișinău, Mihail Ciugureanu în temeiul bănuielii rezonabile privind comiterea de către acesta a infracțiunilor prevăzute de art. 307 alin. (1), art. 327 alin. (2) lit. b), b¹) și c) din Codul penal, pe când în celălalt, inclusiv, pornirea urmăririi penale. De altfel, inspectorul-judecător al Inspecției judiciare în cuprinsul notei informative din 30 iunie 2017 susține că autorul sesizării în baza bănuielii rezonabile de comitere a infracțiunilor imputate, a solicitat acordul Consiliului Superior al Magistraturii „în vederea percheziționării, aducerii silite, reținerii, arestării și tragerii la răspundere penală a judecătorului vizat”, nu și pornirea urmăririi penale, pe când în preambul și dispoziția notei, inclusiv pornirea urmăririi penale.

Reieșind din aceste împrejurări reiese că deși prin sesizarea deținută în copie de către reclamant, Procurorul General a solicitat acordul în vederea percheziționării, aducerii silite, reținerii, arestării și tragerii la răspundere penală a judecătorului Curții de Apel Chișinău, Mihail Ciugureanu în temeiul bănuielii rezonabile privind comiterea de către acesta a infracțiunilor prevăzute de art. 307 alin. (1), art. 327 alin. (2) lit. b), b¹) și c) din Codul penal, Consiliul Superior al Magistraturii a eliberat acordul la pornirea urmăririi penale, percheziționarea, aducerea silită, reținerea și arestarea ex-judecătorului Curții de Apel Chișinău Ciugureanu Mihail potrivit art. 307 alin. (1), art. 327 alin. (2) lit. b), b¹) și c) din Codul penal.

În circumstanțele expuse, instanța de fond a conchis că adoptarea hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 496/23 din 18 iulie 2017, referitor la eliberarea acordului Procurorului General la pornirea urmăririi penale, percheziționarea, aducerea silită, reținerea și arestarea ex-judecătorului Curții de Apel Chișinău, Mihail Ciugureanu potrivit art. 307 alin. (1), art. 327 alin. (2) lit. b), b¹) și c) din Codul penal, s-a făcut fără respectarea prevederilor art. 23 din Legea nr. 947 - XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii și art. 19 din Legea nr. 544 - XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, motiv pentru care hotărârea emisă nu rezistă testului de legalitate și urmează a fi anulată.

Corespunzător, instanța de judecată a statuat că, din materialul probator reiese că anterior la 25 iulie 2014, pe aceleași fapte, Procurorul General, Corneliu Gurin, a solicitat Consiliului Superior al Magistraturii acordul în vederea pornirii urmăririi penale în privința reclamantului în baza art. 307 alin. (1) din Codul penal. Această propunere a fost supusă verificării de către Inspecția judiciară și prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 704/23 din 09 septembrie 2014, sesizarea Procurorului General privind eliberarea acordului, a fost respinsă.

Prin urmare, în situația în care anterior Consiliul Superior al Magistraturii a examinat pe aceleași circumstanțe o altă sesizare a Procurorului General și a constatat că nu sunt temeiuri pentru a admite demersul de atragere la răspundere penală a judecătorului Ciugureanu Mihail în baza art. 307 alin. (1) din Codul penal, aceste aprecieri conferă securitate cu titlu de putere a lucrului decis, cel puțin pe împrejurările însușite cu ocazia examinării acestor fapte.

La 09 decembrie 2020, prin intermediul poștei electronice (f.d.69, vol. III), Consiliul Superior al Magistraturii a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere de recurs

nemotivată împotriva hotărârii din 07 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d.70, vol. III).

Ulterior, la 22 ianuarie 2021, Consiliul Superior al Magistraturii a prezentat Curții Supreme de Justiție recurs motivat împotriva hotărârii contestate, solicitând casarea integrală a hotărârii din 07 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii depuse de Ciugureanu Mihail ca fiind neîntemeiată (f.d.76-85, vol. III).

În motivarea recursului Consiliul Superior al Magistraturii, și-a manifestat dezacordul cu hotărârea primei instanțe, relatând circumstanțele expuse în referințele prezentate la judecarea cauzei în fond, concomitent menționând că instanța de fond a oferit o soluție greșită asupra cazului, fiind aplicate eronat normele dreptului material și interpretată eronat legea.

Recurentul a indicat că în temeiul art. 3 din Legea nr. 947 - XIII din 19 iulie 1996 (în vigoare la data activității administrative), Consiliul Superior al Magistraturii era constituit din 12 membri. Prin urmare, orice ședință a Consiliului se considera deliberativă, dacă la ea participă cel puțin două treimi din membrii lui, adică cel puțin 8 persoane din numărul total de membri. Consiliul adoptă hotărâri cu votul deschis al majorității membrilor săi, adică cu votul a cel puțin 7 persoane din numărul total de membri.

Recurentul precizează că ședința din 18 iulie 2017 a fost una deliberativă, întrucât la deschiderea și aprobarea agendei ședinței au fost prezenți 9 membri a CSM, inclusiv Procurorul General, Eduard Harunjen.

Pe parcursul ședinței, membrul CSM, Gheorghe Avornic, verbal s-a abținut de la examinarea chestiunii cu privire la sesizarea Procurorului General pe motiv că a dat declarații și a acordat asistență juridică într-un dosar în care figura fiul reclamantului, Alexandru Ciugureanu, iar prin hotărârea protocolară din aceeași dată, Plenul CSM a acceptat cererea de abținere înaintată de Gheorghe Avornic, după ce a urmat procedura de votare în lipsa membrilor CSM, Gheorghe Avornic (pe motivul admiterii cererii de abținere) și Eduard Harunjen (în temeiul art. 23 alin. (3) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii), și a altor participanți.

Prin urmare, chestiunea cu privire la sesizare Procurorului General privind eliberarea acordului la pornirea urmăririi penale, percheziționarea, aducerea silită, reținerea și arestarea ex-judecătorului Curții de Apel Chișinău, Mihail Ciugureanu potrivit art. 307 alin. (1), art. 327 alin.(2) lit. b), b¹) și c) din Codul penal, a fost examinată de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii în componența a 8 membri (Victor Micu, Mihai Poalelungi, Vladimir Cebotari, Anatolie Țurcan, Vera Toma, Nina Cernat, Teodor Cârnaț, inclusiv și a Procurorului General, Eduard Harunjen), iar în camera de deliberare, la procedura de votare au fost prezenți 7 (șapte) membri CSM, întrucât Procurorul General nu participă la deliberare în virtutea prevederilor art. 23 din Legea nr. 947 - XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii.

În aceste împrejurări, Consiliul Superior al Magistraturii consideră eronată concluzia primei instanțe precum că adoptarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 496/23 din 18 iulie 2017, referitor la eliberarea acordului Procurorului

General la pornirea urmăririi penale, percheziționarea, aducerea silită, reținerea și arestarea ex-judecătorului Curții de Apel Chișinău, Mihail Ciugureanu, potrivit art. 307 alin. (1), art. 327 alin. (2) lit. b), b¹) și c) din Codul penal, s-a făcut prin ignorarea prevederilor art. 15 din Legea nr. 947-XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, motiv pentru care hotărârea emisă urma a fi anulată, bazată pe interpretarea eronată a prevederilor art. 15, 18, 23 din Legea nr. 947 - XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii.

De asemenea, recurentul apreciază ca fiind eronate concluziile primei instanțe cu privire la cvorumul minim necesar de membri la ședința Plenului CSM, inclusiv pe motivul aplicării unei Legi care nu era în vigoare în momentul activității administrative, și anume a alineatului (5) al articolului 18 din Legea nr. 947 - XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii.

În acest sens, susține că la adoptarea actului administrativ contestat au fost respectate prevederile legale cu privire la cvorum, hotărârea fiind adoptată cu votul deschis al majorității membrilor săi, votarea fiind efectuată în lipsa Procurorului General, a membrului care s-a autorecuzat și în lipsa celorlalți invitați, ceea ce presupune votul deschis al membrilor Consiliului Superior al Magistraturii în deliberare, în număr de 7 membri, deoarece prin Legea nr. 137 din 19 iulie 2018 pentru modificarea unor acte legislative (publicată la 19 octombrie 2018 în Monitorul Oficial Nr. 398-399, art. 618), articolul 18 din Legea nr. 947 - XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, s-a completat cu alineatul (5) cu următorul cuprins: „(5) Dacă, în urma admiterii cererii de recuzare a mai multor membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, ședința nu este deliberativă, aceștia sânt substituiți de membrii supleanți, prioritate având membrul care a acumulat un număr mai mare de voturi.”

Recurentul și-a manifestat dezacordul și cu concluzia instanței de judecată precum că adoptarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 496/23 din 18 iulie 2017 s-a făcut fără respectarea prevederilor art. 23 din Legea nr. 947 - XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii și art. 19 din Legea nr. 544 - XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, invocând faptul că Procurorul General nu a solicitat acordul la pornirea urmăririi penale. Or, în ședința Plenului CSM din 18 iulie 2017, Procurorul General al Republicii Moldova, susținând sesizarea înaintată, a solicitat și eliberarea acordului la pornirea urmăririi penale ex-judecătorului Curții de Apel Chișinău, Ciugureanu Mihail, fapt care se atestă atât prin extrasul procesului-verbal al ședinței din 18 iulie 2017, cât și prin înregistrarea audio a ședinței.

Consiliul Superior al Magistraturii a invocat ca fiind contradictorie și neîntemeiată concluzia primei instanțe precum că anterior CSM a examinat pe aceleași circumstanțe o altă sesizare a Procurorului General și a constatat că nu sunt temeiuri pentru a admite demersul de atragere la răspundere penală a judecătorului Ciugureanu Mihail în baza art. 307 alin. (1) din Codul penal. Or, în prezenta cauză, deși instanța de fond susține că a studiat minuțios sesizările la care face referire, inclusiv hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 704/23 din 09 septembrie 2014, prin care a fost respinsă sesizarea Procurorului General Corneliu Gurin din 25 iulie 2014 privind eliberarea

acordului, aceasta a eșuat să rețină că în sesizarea din 25 iulie 2014, au stat la bază fapte și învinuiri diferite, și anume bănuiala rezonabilă privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 307 alin. (1) din Codul penal, adică pronunțarea cu bună-știință de către judecătorul Ciugureanu Mihail a unor încheieri contrare legii, pe când sesizarea Procurorului General, Harunjen Eduard, din 27 iunie 2017, se întemeiază pe bănuiala rezonabilă privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 307 alin. (1) din Codul penal, adică pronunțarea cu bună-știință de către judecătorul Mihail Ciugureanu a unor încheieri contrare legii, precum și pe bănuiala rezonabilă privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. b), b¹) și c) din Codul penal, adică abuzul de serviciu săvârșit de o persoană cu funcție de demnitate publică, săvârșit din interes material, în scopul realizării altor interese personale sau în interesul unei terțe persoane, acțiuni soldate cu urmări grave.

Recurentul apreciază hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 496/23 din 18 iulie 2017, drept una corectă, motivată, legală și întemeiată, adoptată cu respectarea normelor de drept material și procedural, însă hotărârea din 07 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, este una neîntemeiată, care urmează a fi casată integral.

La 05 ianuarie 2021, Procuratura Generală a Republicii Moldova a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere de recurs nemotivată împotriva hotărârii din 07 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d.73, vol. III), iar la 22 ianuarie 2021 a prezentat Curții Supreme de Justiție recursul motivat, solicitând casarea integrală a hotărârii din 07 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată (f.d.95-104, vol. III).

În motivarea cererii de recurs, Procuratura Generală a Republicii Moldova a criticat hotărârea primei instanței, invocând argumente asemănătoare celor prezentate de Consiliul Superior al Magistraturii, susținând că instanța de fond a oferit o soluție greșită asupra cazului litigios, ca urmare a aplicării eronate a normelor de drept material, și anume prin interpretarea în mod eronat a legii care trebuia să fie aplicată raporturile juridice stabilite între părți.

Totodată, recurentul Procuratura Generală a Republicii Moldova a apreciat hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 496/23 din 18 iulie 2017, corectă, motivată, legală și întemeiată, adoptată cu respectarea normelor de drept material și procedural, iar hotărârea din 07 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău nr. 3-97/19, fiind neîntemeiată, urmează a fi casată integral.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Hotărârea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 07 decembrie 2020.

Conform extrasului din poșta electronică, cu adresa tatiana.vozian@justice.md hotărârea motivată din 07 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurenților Consiliul Superior al Magistraturii și Procuraturii Generale a Republicii Moldova, la 23 decembrie 2020 (f.d.64, vol. III).

Instanța de recurs atestă că Consiliul Superior al Magistraturii și Procuratura Generală a Republicii Moldova s-au conformat prevederilor legale și în termenul prevăzut la art. 245 din Codul administrativ, au declarat recurs împotriva hotărârii 07 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

La 25 ianuarie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Ciugureanu Mihail copia recursurilor depuse de Consiliul Superior al Magistraturii și Procuratura Generală a Republicii Moldova, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d.94, 105, vol. III).

La 01 martie 2021, Ciugureanu Mihail a depus referință la cererile de recurs ale Consiliului Superior al Magistraturii și Procuraturii Generale a Republicii Moldova, prin care a solicitat respingerea recursurilor cu menținerea în vigoare a hotărârii din 07 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d.114-117, vol. III).

Prin încheierea din 16 iunie 2021 a Curții Supreme de Justiție, cererile de recurs depuse de Consiliul Superior al Magistraturii și Procuratura Generală a Republicii Moldova au fost numite pentru examinare în complet de 5 judecători (f.d.159, vol. III).

Prin prisma articolului 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Iar potrivit art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ a decis examinarea cererilor de recurs fără participarea părților la proces, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererile de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acestora.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursurile depuse de Consiliul Superior al Magistraturii și Procuraturii Generale a Republicii Moldova și a menține hotărârea din 07 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

Conform art. 248 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie prin care respinge recursul.

De asemenea potrivit dispozițiilor art. 194 alin. (2) din Codul administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Aplicabile litigiului sunt prevederile art. 244 alin. (2) coroborat cu art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, care stipulează că pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La acest capitol, Colegiul reține și prevederile art. 22 și art. 219 alin. (1) din Codul administrativ, conform cărora instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal administrate, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al recurenților, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea, *mutatis mutandis*, Garcia Ruiz v. Spania [MC], 21 ianuarie 1999, §26).

Cu precădere urmează de menționat că prezentului caz sânt aplicabile prevederile Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947-XIII din 19 iulie 1996, în redacția în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat.

Conform art. 23 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947-XIII din 19 iulie 1996, propunerea Procurorului General sau a prim-adjunctului, iar în lipsa acestuia – a adjunctului desemnat prin ordinul Procurorului General de pornire a urmăririi penale, de reținere, de aducere silită, de arestare sau de percheziție a judecătorului se examinează de către Consiliul Superior al Magistraturii imediat, dar nu mai târziu de 5 zile lucrătoare.

Consiliul Superior al Magistraturii examinează propunerea Procurorului General sau a prim-adjunctului, iar în lipsa acestuia – a adjunctului desemnat prin ordinul emis de Procurorul General doar sub aspectul respectării condițiilor sau a circumstanțelor prevăzute de Codul de procedură penală pentru dispunerea pornirii urmăririi penale, reținerii, aducerii silite, arestării sau percheziției judecătorului, fără a da apreciere calității și veridicității materialelor prezentate. (Textul „fără a da apreciere calității și veridicității materialelor prezentate” fiind declarat neconstituțional conform Hotărârii Curții Constituționale nr. 23 din 27 iunie 2017).

Procurorul General nu participă la deliberare.

Potrivit art. 24 alin. (1) - (4) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947-XIII din 19 iulie 1996, Consiliul Superior al Magistraturii adoptă hotărâri cu votul deschis al majorității membrilor săi, cu excepția cazului prevăzut la art. 19 alin.(4).

Votarea se efectuează în lipsa persoanei al cărei caz este examinat și în lipsa celorlalți invitați.

Hotărârea se expune în scris și se semnează de președintele ședinței.

În cazul în care un membru al Consiliului Superior al Magistraturii face opinie separată, aceasta va fi motivată și se va anexa la hotărâre fără a i se da citire.

Prevederile art. 25 alin. (1) din aceeași Lege stipulează că, hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii pot fi contestate, la Curtea Supremă de Justiție, de orice persoană interesată, în termen de 15 zile de la data comunicării, doar în partea ce se referă la procedura de emiterie/adoptare. Contestățiunile se examinează de un complet format din 9 judecători.

Analizând prevederile legale supra citate, Colegiul lărgit constată că legislatorul a stabilit competența instanței judecătorești de a verifica legalitatea hotărârii contestate a Consiliului Superior al Magistraturii doar în partea ce se referă la procedura de emiterie/adoptare a acesteia.

Concluzia dată este reflectată și în Hotărârea Curții Constituționale a Republicii Moldova nr.17 din 02 iulie 2013 privind controlul constituționalității unor prevederi ale art. 25 din Legea nr. 947-XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, în redacția Legii nr. 153 din 05 iulie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, și art. VIII alin. (6) din Legea nr. 153 din 5 iulie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (pct. 46/49).

Coroborând textele legale invocate, rezultă că examinarea chestiunilor de fapt ține de competența exclusivă a Consiliului Superior al Magistraturii. Or, legiuitorul, conform prevederilor legale enunțate, a redus aplicabilitatea acestei norme de drept la aspectul procedural, excluzând, în mod cert, controlul judiciar al actului ce se referă la fondul lui.

Sub acest aspect, Colegiul remarcă că etapa emiterii/adoptării hotărârii se realizează în cadrul ședinței deliberative, prin mecanismul votului, respectiv etapa dată este guvernată de importante momente procedurale cum ar fi cvorumul, dezbateră, deliberarea și votarea.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că Procurorul General, Eduard Harunjen, a depus sesizare, înregistrată de Consiliul Superior al Magistraturii la 27 iunie 2017, sub nr. 3385m, privind eliberarea acordului la pornirea urmăririi penale, percheziționării, aducerii silite, reținerii, arestării și tragerii la răspundere penală a judecătorului Curții de Apel Chișinău, în temeiul bănuielii rezonabile privind comiterea de către acesta a infracțiunilor prevăzute de art. 307 alin. (1) și art. 327 alin. (2) lit. b), b¹) și c) din Codul penal, fiind examinată în perioada 27 iunie - 18 iulie 2017.

După înregistrarea sesizării Procurorului General, Eduard Harunjen la Consiliul Superior al Magistraturii la 27 iunie 2017, în conformitate cu prevederile art. 7¹ alin. (6) lit. c) din Legea nr. 947 - XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii și Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii aprobat prin hotărârea nr. 668/26 din 15 septembrie 2015, a fost verificată de Inspekția judiciară, care a întocmit nota informativă.

Din conținutul notei informative emisă de Inspekția judiciară la 30 iunie 2017, rezultă că subiectul verificării îl constituie solicitarea Procurorului General la eliberarea acordului la pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală a ex-judecătorului Curții de Apel Chișinău, Ciugureanu Mihail, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 307 alin. (1) și art. 327 alin. (2) lit. b), b¹) și c) din Codul penal. De asemenea, cuprinsul notei arată că la data verificărilor Inspekției, reclamantul nu a făcut

cunoștință cu sesizarea și respectiv nu a prezentat careva informații în legătură cu circumstanțele expuse în ea (f.d.30-41, vol. I).

Soluționând propunerea Președintelui Consiliului Superior al Magistraturii, Victor Micu, privind examinarea în ședință închisă a sesizării Procurorului General, Eduard Harunjen, având în vedere faptul că sesizarea conține informații care ar putea prejudicia mersul anchetei, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a hotărât examinarea în ședință închisă la 04 iulie 2017, 11 iulie 2017 și 18 iulie 2017 a sesizării Procurorului General, Eduard Harunjen, referitor la eliberarea acordului la pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală a judecătorului Mihail Ciugureanu.

Colegiul reține că legea instituie expres obligația Consiliului Superior al Magistraturii de a înregistra ședințele prin utilizarea mijloacelor video și audio, cu efectuarea consemnărilor în procesul-verbal. Prin urmare, se constată că obligațiile date au fost respectate de către părât, la materialele cauzei fiind anexat, atât CD-ul cu înregistrarea audio, cât și extrasele din procesele-verbale ale ședințelor Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din 04 iulie 2017, 11 iulie 2017 și 18 iulie 2017.

Potrivit extrasului din procesul-verbal al ședinței ordinare a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 21 din 04 iulie 2017, la ședință au fost prezenți 12 membri, însă a fost amânată examinarea chestiunii cu privire la sesizarea Procurorului General, Eduard Harunjen referitor la pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală a unui judecător, efectuarea unor acțiuni de urmărire penală la cererea lui Mihail Ciugureanu, pe motivul lipsei avocatului (f.d.126-128, vol. I).

Potrivit extrasului din procesul-verbal al ședinței ordinare a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 21 din 11 iulie 2017, la ședință au fost prezenți 9 din 12 membri. La examinarea pct. 3 cu privire la sesizarea Procurorului General, Eduard Harunjen referitor la pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală a unui judecător, efectuarea unor acțiuni de urmărire penală, la cererea lui Mihail Ciugureanu, și avocatului acestuia Fadei Nagacevschi, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a dispus prorogarea chestiunii, pe motivul prezentării de către Mihail Ciugureanu a unor documente. La deliberarea subiectului, Procurorul General, Eduard Harunjen, a părăsit sala de ședință, revenind de rând cu ceilalți participanți la pronunțarea soluției de prorogare, după care, ședința a fost declarată închisă (f.d.129-132, vol. I).

Tot din actele cauzei rezultă că la 14 iulie 2017, Ciugureanu Mihail a prezentat Consiliului Superior al Magistraturii explicații scrise pe marginea sesizării Procurorului General, Eduard Harunjen privind eliberarea acordului la pornirea urmăririi penale și atragerea la răspundere penală (f.d.34-37, vol. I).

Conform Agendei ședinței Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 23 din 18 iulie 2017, pe ordinea de zi, cu nr. 4, a fost inclus subiectul privind examinarea sesizării Procurorului General, Eduard Harunjen referitor la pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală a unui judecător, efectuarea unor acțiuni de urmărire penală și tragerea la răspundere penală a unui judecător, raportor fiind Eduard Harunjen (f.d.33, vol. I).

Potrivit extrasului din procesul-verbal al ședinței ordinare a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 23 din 18 iulie 2017, la ședință au fost prezenți 9 din 12

membri. Președintele ședinței, Victor Micu, a propus ca chestiunea cu privire la sesizarea Procurorului General, Eduard Harunjen, să fie examinată în ședință închisă, alte propuneri suplimentare nefiind înaintate. În urma supunerii votului, propunerea a fost votată cu vot unanim pro.

Totodată, reieșind din conținutul procesului-verbal al ședinței, rezultă că membrul Consiliului Superior al Magistraturii, Avornic Gheorghe, s-a autorecuzat de la examinarea sesizării, abținere care a fost acceptată de Consiliul Superior al Magistraturii, iar în rezultat ultimul a părăsit sala de ședință, ședința continuând în absența sa.

Colegiul reține că și Procurorul General, Eduard Harunjen, ținând cont că potrivit art. 23 din Legea nr. 947-XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, la examinarea propunerii Procurorului General de pornire a urmăririi penale, de reținere, de aducere silită, de arestare sau de percheziție a judecătorului, Procurorul General nu participă la deliberare, ultimul a părăsit sala de ședință, urmând procedura de deliberare cu prezența a 7 membri, la care ultimul nu a participat, fapt confirmat prin conținutul procesului-verbal al ședinței ordinare a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 23 din 18 iulie 2017.

Prin hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 496/23 din 18 iulie 2017, a fost admisă sesizarea Procurorului General, Eduard Harunjen referitor la pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală a unui judecător, și s-a dat acordat la pornirea urmăririi penale, percheziționarea, aducerea silită, reținerea și arestarea a ex-judecătorului Curții de Apel Chișinău, Mihail Ciugureanu potrivit art. 307 alin. (1) și art. 327 alin. (2) lit. b), b¹) și c) din Codul penal (f.d.7-8, vol. I).

Nefiind de acord cu hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 496/23 din 18 iulie 2017, Mihail Ciugureanu a contestat-o în modul prevăzut de lege, solicitând anularea acesteia ca fiind neîntemeiată.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, Curtea de Apel Chișinău, prin hotărârea din 07 decembrie 2020 a concluzionat în privința temeiniciei cererii de chemare în judecată depusă de Mihail Ciugureanu, anulând hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 496/23 din 18 iulie 2017, referitor la sesizarea Procurorului General, Eduard Harunjen, privind la eliberarea acordului pentru pornirea urmăririi penale, efectuarea unor acțiuni de urmărire penală și tragerea la răspundere penală a unui judecător, prin care sesizarea Procurorului General, Eduard Harunjen a fost admisă și s-a dat acordul Procurorului General la pornirea urmăririi penale, percheziționarea, aducerea silită, reținerea și arestarea ex-judecătorului Curții de Apel Chișinău, Ciugureanu Mihail, potrivit art. 307 alin. (1), art. 327 alin. (2) lit. b), b¹) și c) din Codul penal (f.d.47, 48-63, vol. III).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, verificând legalitatea temeiurilor invocate în cererile de recurs prin prisma legislației în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios și a circumstanțelor stabilite, consideră că, concluziile instanței de fond expuse în hotărârea contestată sunt corecte, fiind constatate și elucidate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

Astfel, unul din temeiurile de bază invocate de către Consiliul Superior al Magistraturii și Procuratura Generală a Republicii Moldova în dezacord cu hotărârea din 07 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău este că ședința Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din 18 iulie 2017 a fost una deliberativă, întrucât la deschiderea și aprobarea agendei ședinței au fost prezenți 9 membri CSM, inclusiv Procurorul General, Eduard Harunjen, iar chestiunea cu privire la sesizare Procurorului General privind eliberarea acordului la pornirea urmăririi penale, percheziționarea, aducerea silită, reținerea și arestarea ex-judecătorului Curții de Apel Chișinău, Mihail Ciugureanu potrivit art. 307 alin. (1), art. 327 alin. (2) lit. b), b¹) și c) din Codul penal, a fost examinată de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii în componența a 8 membri (Victor Micu, Mihai Poalelungi, Vladimir Cebotari, Anatolie Țurcan, Vera Toma, Nina Cernat, Teodor Cârnaț, inclusiv și a Procurorului General Eduard Harunjen), iar în camera de deliberare, la procedura de votare au fost prezenți 7 (șapte) membri CSM, întrucât Procurorul General nu participă la deliberare în virtutea prevederilor art. 23 din Legea nr. 947 - XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii.

Colegiul lărgit consideră că argumentul dat nu poate fi reținut, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 15 alin. (1), (2) din Legea nr. 947-XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Superior al Magistraturii ca organ colegial își exercită atribuțiile în plen.

Ședința Consiliului Superior al Magistraturii este deliberativă dacă la ea participă cel puțin două treimi din membrii lui.

Conform art. 3 din Legea nominalizată supra, Consiliul Superior al Magistraturii era constituit din 12 membri: șase judecători aleși de Adunarea Generală a Judecătorilor, trei profesori de drept titulari, selectați de Comisia juridică, numiri și imunități a Parlamentului după organizarea unui concurs public și aleși cu votul majorității deputaților aleși, Președintele Curții Supreme de Justiție, ministrul Justiției și Procurorul General care sânt membri de drept.

Analizând prevederile legale supra citate, Colegiul lărgit constată că legislatorul a stabilit că orice ședință a Consiliului se consideră deliberativă, dacă la ea participă cel puțin cel puțin două treimi din membrii lui, adică 8 persoane din numărul total de 12 membri.

Colegiul lărgit evidențiază că, deși la momentul deschiderii ședinței Consiliului Superior al Magistraturii din 18 iulie 2017, convocați pentru examinarea sesizării Procurorului General referitor la eliberarea acordului pentru pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală a reclamantului, au fost prezenți 9 membri (Victor Micu, Mihai Poalelungi, Vladimir Cebotari, Anatolie Țurcan, Vera Toma, Nina Cernat, Gheorghe Avornic, Teodor Cârnaț, inclusiv și a Procurorului General Eduard Harunjen), dintre care membrul CSM, Gheorghe Avornic s-a abținut de examinare, în condițiile art. 18 din Legea nr. 947-XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, abținerea fiind admisă, iar Procurorul General, Eduard Harunjen nu a participat la deliberare, în condițiile art. 23 din aceeași Lege, totuși rezultă

că desfășurarea discuțiilor, drept etapă indisolubilă a ședinței, în care se dezbate evaluările dar și se exprimă votul pe subiectul examinat a avut loc în prezența a 7 membri (Victor Micu, Mihai Poalelungi, Vladimir Cebotari, Anatolie Țurcan, Vera Toma, Nina Cernat, Teodor Cârnaț), și astfel, în absența unui cvorum de două treimi din membri, consacrat de art. 15 din Legea nr. 947-XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul lărgit apreciază ca fiind corectă concluzia primei instanței precum că ignorarea prevederilor imperative cu privire la cvorum, angajează irecuperabil nevaliditatea procesului de adoptare a hotărârilor, și implicit conduc la desființarea actelor emise prin încălcarea legi.

Subsecvent celor relatate, instanța de recurs apreciază justetea concluziei primei instanțe de respingere a argumentului Consiliului Superior al Magistraturii precum că valabilitatea hotărârii nr. 496/23 din 18 iulie 2017 nu se pune la îndoială, întrucât pentru adoptarea hotărârii contestate au votat toți 7 membri participanți, potrivit art. 24 din Legea nr. 947-XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, deoarece exercitarea votului, chiar și cu numărul valabil de votanți (7 din 12 membri), nu poate acoperi caracterul nedeliberativ al ședinței, care în mod obligatoriu trebuia să constituie minim 8 membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, iar hotărârea să fie adoptată cu votul a 7 membri cu prezența minimă a 8 membri.

Totodată, referirea primei instanței la prevederile art. 18 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947-XIII din 19 iulie 1996, care stipulează că dacă, în urma admiterii cererii de recuzare a mai multor membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, ședința nu este deliberativă, aceștia sunt substituiți de membrii supleanți, prioritate având membrul care a acumulat un număr mai mare de voturi, este apreciată ca neavenită de către Colegiul lărgit or, abia prin Legea nr. 137 din 19 iulie 2018 pentru modificarea unor acte legislative (publicată la 19 octombrie 2018 în Monitorul Oficial Nr. 398-399, art. 618), articolul 18 din Legea nr. 947 - XIII din 19 iulie 1996 s-a completat cu alineatul (5) cu următorul cuprins: „(5) Dacă, în urma admiterii cererii de recuzare a mai multor membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, ședința nu este deliberativă, aceștia sînt substituiți de membrii supleanți, prioritate având membrul care a acumulat un număr mai mare de voturi.”

Referitor la argumentele invocate de recurenți precum că Procurorul General, Harujen Eduard, în ședința Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din 18 iulie 2017, susținând sesizarea înaintată, a solicitat admiterea sesizării și eliberarea acordului privind pornirea urmăririi penale ex-judecătorului Curții de Apel Chișinău, Ciugureanu Mihail, fapt care se atestă atât prin extrasul procesului-verbal al ședinței din 18 iulie 2017, cât și prin înregistrarea audio a ședinței, Colegiul menționează următoarele.

Din înscrisurile anexate la materialele cauzei rezultă că prin notificarea Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2019, Consiliului Superior al Magistraturii i-a fost prescrisă prezentarea actelor preparatorii, care au stat la baza emiterii actului administrativ (f.d.71, vol. II), iar la 17 iunie 2019, Consiliul Superior al Magistraturii a statuat că la materialele cauzei au fost anexate toate copiile actelor preparatorii existente (f.d.74, vol. II).

Colegiul constată că potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 23 noiembrie 2020, în cadrul examinării cauzei în fond, instanța de judecată a atenționat participanții la proces că la materialele dosarului nu se regăsește sesizarea Procurorului General, Eduard Harunjen privind eliberarea acordului la pornirea urmăririi penale și tragerii la răspundere penală a judecătorului Curții de Apel Chișinău, Mihail Ciugureanu (f.d.21-22, vol. III).

Potrivit procesului - verbal al ședinței de judecată din 30 noiembrie 2020, reprezentantul Procuraturii Generale, Iuri Lealin a comunicat că proiectul sesizării a fost întocmit de către Procuratura Anticorupție, fiind transmis într-un singur exemplar în adresa Procuraturii Generale, dispunând doar de scrisoarea de însoțire din dosarul de control pe cauza penală de învinuire a lui Ciugureanu Mihail și textul sesizării ne semnate (f.d.44-46, vol. III).

Potrivit aceluiași proces-verbal al ședinței de judecată din 30 noiembrie 2020, rezultă că Consiliul Superior al Magistraturii a prezentat instanței de judecată copia sesizării Procurorului General, Eduard Harunjen, înregistrată la 27 iunie 2021, nr. 3385m, prin care s-a solicitat acordul Consiliului Superior al Magistraturii în vederea pornirii urmăririi penale, percheziționării, aducerii silite, reținerii, arestării și tragerii la răspundere penală a judecătorului Curții de Apel Chișinău Mihail Ciugureanu, în temeiul bănuielii rezonabile privind comiterea de către acesta a infracțiunilor prevăzute de art. 307 alin. (1), art. 327 alin. (2) lit. b), b¹) și c) din Codul penal (f.d.45, vol. III).

La rândul său, reclamantul Mihail Ciugureanu a prezentat copia sesizării, în redacția prezentată Consiliului Superior al Magistraturii la 27 iunie 2017 de către Procurorul General, prin care s-a solicitat acordul Consiliului Superior al Magistraturii în vederea percheziționării, aducerii silite, reținerii, arestării și tragerii la răspundere penală a judecătorului Curții de Apel Chișinău Mihail Ciugureanu, în temeiul bănuielii rezonabile privind comiterea de către acesta a infracțiunilor prevăzute de art. 307 alin. (1), art. 327 alin. (2) lit. b), b¹) și c) din Codul penal.

Totodată avocatul Ceachir Anatolie, în cadrul aceleiași ședințe de judecată a comunicat că la interpelarea sa din 19 iulie 2017 adresată Consiliului Superior al Magistraturii, a recepționat la 28 iulie 2017 copia sesizării Procurorului General, potrivit căreia s-a solicitat doar acordul Consiliului Superior al Magistraturii în vederea percheziționării, aducerii silite, reținerii, arestării și tragerii la răspundere penală a judecătorului Curții de Apel Chișinău Mihail Ciugureanu, în temeiul bănuielii rezonabile privind comiterea de către acesta a infracțiunilor prevăzute de art. 307 alin. (1), art. 327 alin. (2) lit. b), b¹) și c) din Codul penal.

În acest sens, Colegiul subscrie opiniei instanței de fond referitor la discrepanțele sesizărilor prezentate de părțile în proces, fiind stabilit că partea motivatoare a textelor sunt identice, însă pe exemplarul prezentat de reclamant, spre deosebire de cel anexat de Consiliul Superior al Magistraturii, solicitarea Procurorului General, Eduard Harunjen, se referă doar la solicitarea acordului Consiliului Superior al Magistraturii în vederea percheziționării, aducerii silite, reținerii, arestării și tragerii la răspundere penală a judecătorului Curții de Apel Chișinău, Mihail Ciugureanu în temeiul bănuielii rezonabile privind comiterea de către acesta a infracțiunilor prevăzute de art. 307 alin.

(1), art. 327 alin. (2) lit. b), b¹) și c) din Codul penal, pe când în celălalt, inclusiv, pornirea urmăririi penale.

În același timp, Colegiul lărgit subliniază că în cuprinsul notei informative din 30 iunie 2017, inspectorul–judecător al Inspecției judiciare, a remarcat că autorul sesizării în baza bănuielii rezonabile de comitere a infracțiunilor imputate, a solicitat acordul Consiliului Superior al Magistraturii „în vederea percheziționării, aducerii silite, reținerii, arestării și tragerii la răspundere penală a judecătorului vizat”, nu și pornirea urmăririi penale, pe când în preambul și dispoziția notei, inclusiv pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală a judecătorului.

Prin urmare, Colegiul apreciază ca fiind întemeiat raționamentul instanței de judecată, referitor la arogarea de către Consiliul Superior a Magistraturii a prerogativei de eliberare a acordului la pornirea urmăririi penale, percheziționarea, aducerea silită, reținerea și arestarea ex-judecătorului Curții de Apel Chișinău Ciugureanu Mihail potrivit art. 307 alin. (1), art. 327 alin. (2) lit. b), b¹) și c) din Codul penal, în situația în care din sesizarea deținută și prezentată instanței de judecată de reclamant rezultă cert că Procurorul General a solicitat acordul în vederea percheziționării, aducerii silite, reținerii, arestării și tragerii la răspundere penală a judecătorului Curții de Apel Chișinău, Mihail Ciugureanu în temeiul bănuielii rezonabile privind comiterea de către acesta a infracțiunilor prevăzute de art. 307 alin. (1), art. 327 alin. (2) lit. b), b¹) și c) din Codul penal, raționament care nu a fost răsturnat la judecarea cauzei în ordine de recurs de către recurenți.

Dispozițiile art. 19 alin. (4) și (5) din Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, stipulează că, urmărirea penală împotriva judecătorului poate fi pornită doar de către Procurorul General sau prim-adjunctul, iar în lipsa acestuia de către un adjunct în temeiul ordinului emis de Procurorul General, cu acordul Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile Codului de procedură penală. În cazul săvârșirii de către judecător a infracțiunilor specificate la art. 243, 324, 326 și 330² ale Codului penal al Republicii Moldova, precum și în cazul infracțiunilor flagrante, acordul Consiliului Superior al Magistraturii pentru pornirea urmăririi penale nu este necesar.

Judecătorul nu poate fi reținut, supus aducerii silite, arestat, percheziționat fără acordul Consiliului Superior al Magistraturii. Toate acțiunile procesuale în privința judecătorului, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, pot fi efectuate numai după emiterea ordonanței de pornire a urmăririi penale, cu respectarea garanțiilor instituite de normele constituționale și actele internaționale. Acordul Consiliului Superior al Magistraturii nu este necesar în caz de infracțiune flagrantă.

Deci, reglementările imperative ale normei citate prestabilesc că prerogativa de a solicita pornirea urmăririi penale în privința judecătorului, aparține exclusiv Procurorului General, prim-adjunctului, iar în lipsa acestuia de către un adjunct în temeiul ordinului emis de Procurorul General, iar Consiliul Superior al Magistraturii urmează să își dea acordul doar la solicitarea expresă de pornire a urmăririi penale parvenită din partea Procurorului General.

Colegiul lărgit subliniază că la caz, ținând cont de circumstanțele de fapt stabilite supra și având în vedere că Procurorul General, Eduard Harujen, conform sesizării, nu a solicitat eliberarea acordului pentru pornirea urmăririi penale în privința lui Mihail Ciugureanu, rezultă că Plenul Consiliului Superior al Magistraturii neîntemeiat și-a dat acordul și la pornirea urmăririi penale în privința reclamantului, ceea ce demonstrează caracterul ilegal al actului administrativ contestat. Or, Consiliul Superior al Magistraturii nu poate da acordul la pornirea urmăririi penale în privința judecătorului, dacă Procurorul General nu l-a solicitat.

Nu poate fi reținut nici argumentul invocat de recurenți precum că este contradictorie și neîntemeiată concluzia primei instanțe precum că anterior Consiliul Superior al Magistraturii a examinat pe aceleași circumstanțe o altă sesizare a Procurorului General și a constatat că nu sunt temeiuri pentru a admite demersul de atragere la răspundere penală a judecătorului Ciugureanu Mihail în baza art. 307 alin. (1) din Codul penal.

La acest capitol, Colegiul lărgit reține că prin adoptarea hotărârii nr. 496/23 din 18 iulie 2017, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii contrar principiului securității raporturilor juridice, a răsturnat soluția adoptată la 09 septembrie 2014, de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, prin hotărârea nr. 704/23, de respingere a sesizării Procurorului General, Corneliu Gurin, privind eliberarea acordului la pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală a judecătorului Curții de Apel Chișinău, Mihail Ciugureanu, în legătură cu pronunțarea de către acesta, cu bună știință a unei hotărâri judecătorești contrare legii.

Or, potrivit art. 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, principiul securității raporturilor juridice presupune că autoritățile publice în activitatea lor administrativă trebuie să acționeze într-o manieră ce nu afectează situațiile juridice definitive.

Curtea Europeană a statuat că, odată ce statul adoptă o soluție, aceasta trebuie să fie pusă în aplicare cu claritate și coerență rezonabile pentru a evita pe cât este posibil insecuritatea juridică și incertitudinea pentru subiectele de drept vizate de către măsurile de aplicare a acestor soluții. Altfel spus, respectarea actelor emise reprezintă o obligație fundamentală într-un stat de drept, iar orice acțiune a autorităților publice trebuie să fie subsumată acestui obiectiv.

La caz, securitatea raporturilor juridice stabilite prin hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 704/23 din 09 septembrie 2014, este evidentă și nu putea fi ignorată și răsturnată de Consiliul Superior al Magistraturii prin adoptarea altei hotărâri cu soluție diferită.

În raport cu cele menționate, Colegiul lărgit constată că Consiliul Superior al Magistraturii a adoptat hotărârea nr. 496/23 din 18 iulie 2017, depășind cadrul legal procesual și în limitele competenței atribuite prin lege, iar încălcările de procedură la adoptarea acestora, invocate de către reclamantul Ciugureanu Mihail, și-au găsit confirmare, drept urmare, instanța de judecată întemeiat a anulat hotărârea vizată.

În acest context, argumentele invocate în cererea de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept

procedural, respectiv, nu constituie temei de casare a hotărârii contestate, deoarece în esența lor, sunt similare argumentelor invocate în referințe, cărora le-a fost dată o apreciere. Astfel, argumentele invocate în cererile de recurs nu răstoarnă concluzia instanței de fond, fapt ce indică la netemeinicia recursurilor și legalitatea hotărârii instanței de fond.

Așa fiind, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursurile depuse de Consiliul Superior al Magistraturii și de Procuratura Generală a Republicii Moldova și a menține hotărârea instanței de fond.

În conformitate cu prevederile art. 248 alin. (1) lit. a), alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se resping recursurile depuse de Consiliul Superior al Magistraturii și de Procuratura Generală a Republicii Moldova.

Se menține hotărârea din 07 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de Mihail Ciugureanu împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, persoană terță Procuratura Generală a Republicii Moldova, privind anularea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Nina Vascan

Nicolae Craiu

Galina Stratulat

Victor Burduh